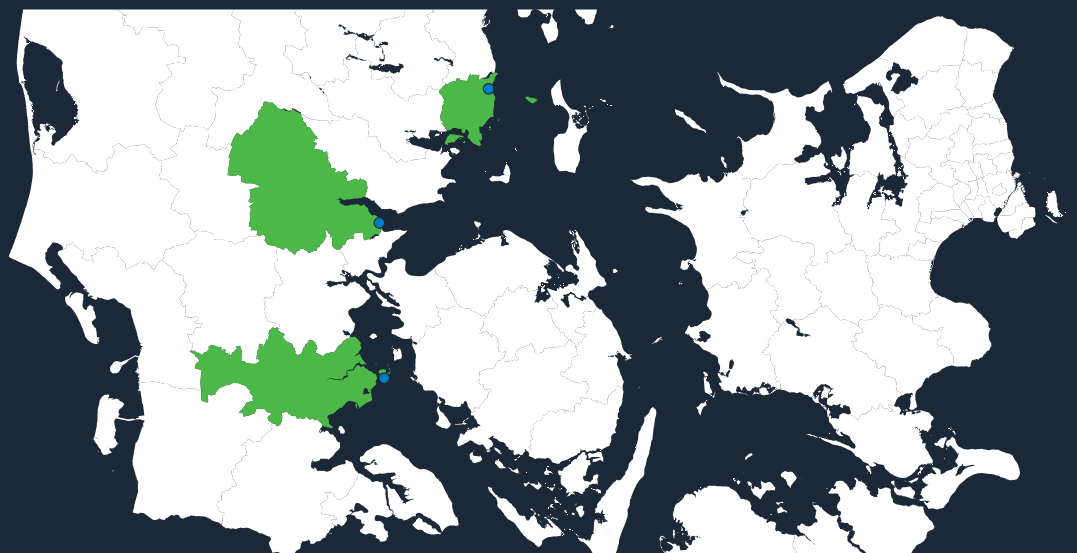

Landsplandirektiv
for 3 nye sommerhusområder
i kystnærhedszonen
i Odder, Vejle og Haderslev Kommuner

Indhold

1	Indledning	3
2	Generelle retningslinjer	6
3	Mørkholt, Vejle Kommune	8
4	Saxild, Odder Kommune	10
5	Aarø, Haderslev Kommune	11
6	Miljøvurdering af forslag til landsplandirektiv	15

Bilag 1: Vurdering af konsekvenser for naturen i det internationale naturbeskyttelsesområde 112 ved forslag til udlæg af yderligere 12 sommerhusgrunde på Aarø. Tillæg til konsekvensvurderingsrapport 2006 for Aarø.

1. Indledning

Baggrunden for landsplandirektivet

Folketinget vedtog i sommeren 2004 en ændring af planloven, der giver mulighed for at udvide de eksisterende sommerhusområder med op til 8.000 nye sommerhusgrunde inden for kystnærhedszonen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 1027 af 20. oktober 2008 af lov om planlægning, hvorefter miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler for planlægningen (landsplandirektiver). I loven er det fastsat, at udpegningen af nye sommerhusområder skal overholde en række bestemmelser.

Udvidelsen skal ske bagved et eksisterende sommerhusområde i retning væk fra kysten. Der er dog ikke i loven krav om, at udvidelsen skal ligge i direkte forlængelse af et eksisterende sommerhusområde, og det kan således accepteres, at der mellem et eksisterende sommerhusområde og udvidelsen fx. ligger en landskabslomme eller et skovareal.

Loven fastsætter, at udvidelsen ikke kan ske inden for områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 8 om klitfredning eller § 15 om strandbeskyttelse.

Udvidelsen af et eksisterende sommerhusområde kan primært ske i landets yderområder. Det er herudover i loven fastsat, at ministeren ved afgørelse af hvilke sommerhusområder, der kan udvides, skal finde det godtgjort, at udvidelsen kan forventes at få en lokal-økonomisk effekt.

Endelig er der i loven fastsat krav om, at ministeren, ved afgørelsen af hvilke sommerhusområder der kan udvides, skal finde det godtgjort, at udvidelsen ikke tilsidesætter væsentlige naturbeskyttelses- og landskabelige interesser.

De ovenfor nævnte krav kan fraviges på de små øer, hvis det findes begrundet efter en samlet afvejning af naturbeskyttelsesinteresser, landskabelige interesser og den forventede lokaløkonomiske effekt. De små øer er i denne forbindelse defineret som de 27 små øer, der er omfattet af loven om ø-støtte.

Forslag til landsplandirektiv

Miljøministeren udstedte i juni 2005 et landsplandirektiv for 5.062 sommerhusgrunde fordelt i hele landet. Samtidigt udmeldte miljøministeren, at der med henblik på regional udvikling skulle igangsættes en proces, der skulle udmunde i yderligere op til 1.500 nye sommerhusgrunde, fordelt med op til 500 i Region Sjælland med sigte på Lolland, op til 500 i Nordjylland og op til 500 i Sønderjylland og det sydlige Danmark. Landsplandirektiverne for disse tre områder blev udstedt i løbet af 1. halvår af 2007. Samtidigt med udstedelsen af landsplandirektivet for sommerhuse i Sønderjylland blev det besluttet, at der skal udlægges yderligere 12 sommerhusgrunde på Aarø i Haderslev Kommune.

Området på Aarø er imidlertid beliggende inden for Ramsarområde nr. 15, Habitatområde nr. 96 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 47. Europa Parlamentet har via Europa Kommissionen udtrykt bekymring over den yderligere udbygning med sommerhuse på Aarø. By- og Landskabsstyrelsen har i et svar af 9. januar 2009 redegjort for de tiltag og afhjælpende foranstaltninger, som man mener, kan gøre udlægget muligt.

Med brev af 17. marts 2009 har Europa Kommissionen noteret sig By- og Landskabsstyrelsens redegørelse og har herefter vurderet, at de yderligere 12 sommerhuse på Aarø ikke indebærer et brud på fællesskabslovgivningen på naturbeskyttelsesområdet.

Der var oprindeligt forslag om at udlægge op til 50 grunde på Aarø fordelt på to områder, heraf blev det ene område udtaget helt, fordi dets placering var blevet særligt kritiseret af lokalbefolkningen på øen og af de grønne organisationer, og samtidig blev det andet område indskrænket fra 30 til 20 sommerhusgrunde. Inklusiv dette forslag til landsplandirektiv vil der i alt blive tale om 32 sommerhusgrunde på Aarø.

I juni 2007 blev det besluttet at igangsætte en sidste fase med udlæg af sommerhuse, hvor der åbnes op for at udlægge op til 600 grunde i hver af regionerne Region Midtjylland og Region Sjælland samt Bornholm. Det blev samtidigt besluttet at åbne mulighed for at konvertere ferie/fritidsplanlagte områder, der er beliggende inden for landsdelscentrenes oplande, og som i øvrigt opfylder lovens krav til sommerhusgrunde. Det drejer sig om et område ved Saxild i Odder Kommune og et område ved Mørkholt, Vejle Kommune.

I forslagens afsnit 2 – § 2.1 til § 2.7 – angives en række generelle forhold og vilkår, som den videre planlægning for de enkelte områder skal overholde i forbindelse med kommune- og lokalplanlægningen af områderne.

I forslagens afsnit 3-5 angives de områder, der kan indgå i et kommende landsplandirektiv, og der er for hvert af områderne nævnt nogle forhold og vilkår (retlige bindinger og retningslinier), som den videre planlægning for de enkelte områder – udover ovennævnte generelle forhold og vilkår – skal overholde i forbindelse med kommune- og lokalplanlægningen af områderne.

Landsplandirektiv

På ovennævnte baggrund fastsættes følgende:

§ 1.1 De tre områder med i alt op til 278 grunde beliggende i Odder, Vejle og Haderslev kommuner kan af kommunerne overføres til sommerhusområde ved lokalplan efter planlovens almindelige regler. Hertil kommer, at vedtagelse af tillæg til kommuneplanen også kan være nødvendigt.

§ 1.2 For den videre kommunale planlægning efter planloven gælder for hvert af de tre områder, at planlægningen skal respektere de generelle retningslinjer, der fremgår af dette direktivs afsnit 2 (§ 2.1 – 2.7) samt de retningslinjer, der er nævnt under de enkelte områder, afsnit 3, 4 og 5.

§ 1.3 Landsplandirektivets bestemmelser og vilkår (retningslinjer) har efter planloven retsvirkning som kommuneplaner for den videre planlægning, og de træder i kraft med modtagelsen af dette direktiv i kommunen.

§ 1.4 Kommunerne anmodes om snarest belejligt at orientere de grundejere, hvis ejendomme er omfattet af dette direktiv, om direktivet og om kommunes videre tidsplan for udarbejdelse af forslag til lokalplaner mv.

Kommunerne anmodes endvidere om at foretage lokal offentliggørelse af direktivet for så vidt angår de enkelte områder.

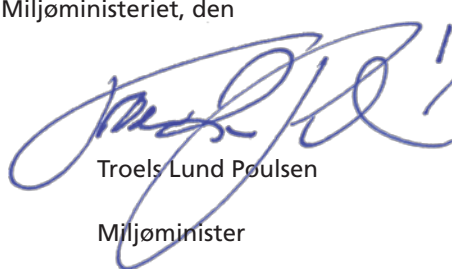

§ 1.5 Når der foreligger endeligt vedtagne og offentliggjorte lokalplaner, som overfører områderne til sommerhusområde, vil de af lokalplanerne omfattede områder have zonestatus som sommerhusområde efter planloven, og herefter kan udstykning, anlægsarbejder og bebyggelse finde sted.

§ 1.6 I afsnit 6 er anført en sammenfattende redegørelse for direktivet i forhold til bestemmelser i lovbekendtgørelse nr. 1398 af 22. oktober 2007 om miljøvurdering af planer og programmer, jf. denne lovbekendtgørelse § 9, stk. 2, og § 10.

§ 1.7 Landsplandirektivet, som det her foreligger, er ikke til hinder for, at miljøministeren i givet fald i forhold til den berørte kommune for de af direktivet omfattede områder har adgang til at anvende sine beføjelser efter planlovens § 3.

Landsplandirektivet er heller ikke til hinder for, at statslige myndigheder kan fremsætte indsigelse mod lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som myndigheden varetager, jf. planlovens § 29, stk. 3.

Miljøministeriet, den

 17/4-09 /
Troels Lund Poulsen / Sven Koefoed-Hansen
Miljøminister Vicedirektør

2. Generelle Retningslinjer

Internationale naturbeskyttelsesområder

§ 2.1 *I forbindelse med den konkrete lokalplanlægning for de områder, som kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, skal der indgå en vurdering af lokalplanforslagets virkning på internationale naturbeskyttelsesområder, herunder på områdets naturtyper og levesteder, samt de arter området er udpeget for at bevare.*

Aarø ligger inden for internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde nr. 15 og Habitatområde nr. 96). Der er foretaget en særlig miljøkonsekvensvurdering i overensstemmelse med habitatbekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, se bilag 1.

I henhold til § 6 i habitatbekendtgørelsen skal der i redegørelsen til planforslag, som kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, indgå en vurdering af forslaget virkninger på det internationale naturbeskyttelsesområde, herunder på områdets naturtyper og levesteder, samt på de arter området er udpeget for at bevare. Såfremt vurderingen i forbindelse med lokalplanlægningen viser, at lokalplanen vil indebære forringelse af områdets naturtyper eller levestederne for arterne, eller at lokalplanen kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter området er udpeget for, kan lokalplanen ikke gennemføres i den foreliggende form.

Habitatdirektivets artsbeskyttelse

§ 2.2. *I forbindelse med lokalplanlægningen skal det undersøges, hvorvidt der forekommer arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV inden for det pågældende område. Hvis sådanne arter findes i området, skal der foretages en konsekvensvurdering af, om de bliver påvirket af arealanvendelsen.*

Myndighederne er efter § 11 i habitatbekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 forpligtet til at sikre, at en række dyrearters yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges også uden for beskyttelsesområderne. Disse arter kaldes bilag IV arter og fremgår af bilaget til ovennævnte bekendtgørelse.

Se www.blst.dk/Natura2000.

Det skal således i alle tilfælde sikres, at der i forbindelse med lokalplanlægningen for de nye sommerhusområder ikke er konflikt med habitatdirektivets artsbeskyttelse.

For området på Aarø er der af DMU foretaget en særlig vurdering i forhold til bilag IV-arter, se bilag 1. Hovedkonklusionerne herfra skal refereres i lokalplanforslaget.

Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer

§ 2.3 *Det skal i forbindelse med lokalplanlægningen afklares, i hvilket omfang evt. bygge- og beskyttelseslinjer inden for områderne vil kunne fraviges, og om detskalske ved konkret dispensation eller ved at linjen indskrænkes. En eventuel indskrænkning af linjerne sker ved, at kommunen indsender en ansøgning om indskrænkning i forbindelse med forslag til lokalplan til henholdsvis Miljøcenter Odense og Miljøcenter Århus.*

Området på Aarø indeholder et areal, der er omfattet af strandbeskyttelse efter naturbeskyttelseslovens § 15, og som skal friholdes for bebyggelse m.v.

Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttelse af naturtyper

§ 2.4 *Det skal fremgå af lokalplanens retningslinjer, at der inden for de nye sommerhusområder ikke må ske ændringer i tilstanden af de arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttelse af naturtyper og en omkringliggende bræmme på mindst 5 m.*

Området på Aarø indeholder et mindre vandhul, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttelse af naturtyper og en omkringliggende bræmme på mindst 5 m må ikke udstykkes til sommerhusgrunde eller på anden måde inddrages til intensiv anvendelse som medfører, at naturarealerne og deres eksisterende økologiske funktioner forsvinder eller bliver påvirkede. Hvis arealerne indgår på anden måde i sommerhusområdet, fx. som naturarealer, fællesarealer, rekreative arealer eller lignende er det vigtigt, at deres tilstand og økologiske funktion ikke ændres. Intensiv rekreativ anvendelse, afvanding, anlæg af stier, græsslåning, oprensning af søer og vandhuller vil kræve en forudgående dispensation.

Områder med jord- og stendiger beskyttet af museumslovens § 29a

§ 2.5 *Det skal fremgå af lokalplanens retningslinjer, at der inden for de nye sommerhusområder ikke må ske ændringer i tilstanden af de jord- og stendiger, der er omfattet af museumslovens § 29a.*

Området ved Mørkholt indeholder diger omfattet af museumslovens § 29a.

Vandindvindings- og drikkevandsinteresser i områderne

§ 2.6 *Ved lokalplanlægningen skal man være opmærksom på hensynet til vandindvindings- og drikkevandsinteresser.*

Miljøvurdering af planer og programmer

§ 2.7 *I forbindelse med kommunernes udarbejdelse af forslag til lokalplaner og evt. tillæg til kommuneplaner for udvidelse af sommerhusområder i henhold til miljøministerens landsplandirektiv skal der foretages vurderinger af planforslagene i henhold til reglerne i lovbekendtgørelse nr. 1338 af 22. oktober 2007 om miljøvurdering af planer og programmer.*

I forbindelse med udarbejdelsen af dette forslag til landsplandirektiv er der foretaget miljøvurdering af forslaget. Det henvises til afsnit 6 med den udarbejdede miljørapport.

3. Vejle Kommune

Mørkholt

Et af Vejle Kommunes få sommerhusområder ligger langs Vejle Fjord fra Mørkholt i nord til Hvidbjerg i syd. Området er af ældre dato og der er bebyggelse helt ned til kystskrænten. Et 90 ha stort areal bag det eksisterende sommerhusområde er i Vejle Amts regionplan 2005 reserveret til almene ferie- og fritidsformål. Med dette landsplandirektiv foreslås ca. 19,5 ha af dette areal konverteret til sommerhusområde, mens resten tilbageføres til jordbrugsformål og naturområde, idet dog de arealer nord for Hagenvej, der ikke fastlægges til sommerhusområde, fastholdes til ferie- og fritidsformål.

Landskabet og naturen på egnen

Ferie-fritidsområdet er kendetegnet af et forholdsvis svagt faldende terræn ned mod kysten. Området er beliggende på en højtliggende dyrket moræneflade. Området indeholder flere lokale bakkedrag, hvor der fra det nordligste er udsigt over Vejle Fjord mod både øst og nord mens der fra det sydlige bakkedrag er fjordudsigt mod øst. Området består af nogle forholdsvis store landbrugsflader, der flere steder gennemskæres af træbevoksede diger. I den sydlige og sydøstlige del af området er spredte skovplantninger og et mindre lavbundsområde. Fra Lavbolsvej er der udsigt over Vejle Fjord mod øst. Vest for området er åbne landbrugsarealer og et par landbrugsejendomme.

Det nye område

Arealet ligger bag det eksisterende sommerhusområde og er kun adskilt herfra af en bred grøn strandbeskyttet kile i nord-syd gående retning. Area-

let grænser mod nord op til et eksisterende sommerhusområde samt et mindre skovområde. Mod nord ligger to mindre husmandsbrug ved Hagenvej. Mod øst ligger, kun adskilt af en grøn kile, tæt sommerhusbebyggelse helt ned til Vejle Fjord. Syd for det nye sommerhusområde ligger et naturområde, der er delvist skovbevokset. Områdets vestlige afgrænsning falder sammen med den af Vejle Kommune beregnede lugtgenegrænse for svineproduktionen på den vest for området beliggende landbrugsejendom. Arealet er delt i to områder, der er beliggende henholdsvis nord og syd for Lavbolsvej. Det nordlige område omfatter ca. 11 ha og det sydlige ca. 8,5 ha.

Eksisterende bindinger

Området er i Vejle Amts regionplan 2005 reserveret til almene ferie- og fritidsformål. Det foreslåede nye sommerhusområde omfatter kun en mindre del af denne reservation. I forbindelse med, at dette areal konverteres til sommerhusområde tilbageføres den resterende del af det reserverede område til jordbrugsformål og naturområde, idet dog de arealer nord for Hagenvej, der ikke fastlægges til sommerhusområde, fastholdes til ferie- og fritidsformål. Arealet indeholder flere diger, der er beskyttet efter museumslovens § 29 a. Disse diger skal sikres beskyttelse i lokalplanen. Hvor vejbetjeningen af området helt undtagelsesvis nødvendiggør gen-

nemskæring af et dige, skal dette være tilladt, hvis der opnås dispensation efter museumsloven hertil.

Retningslinjer

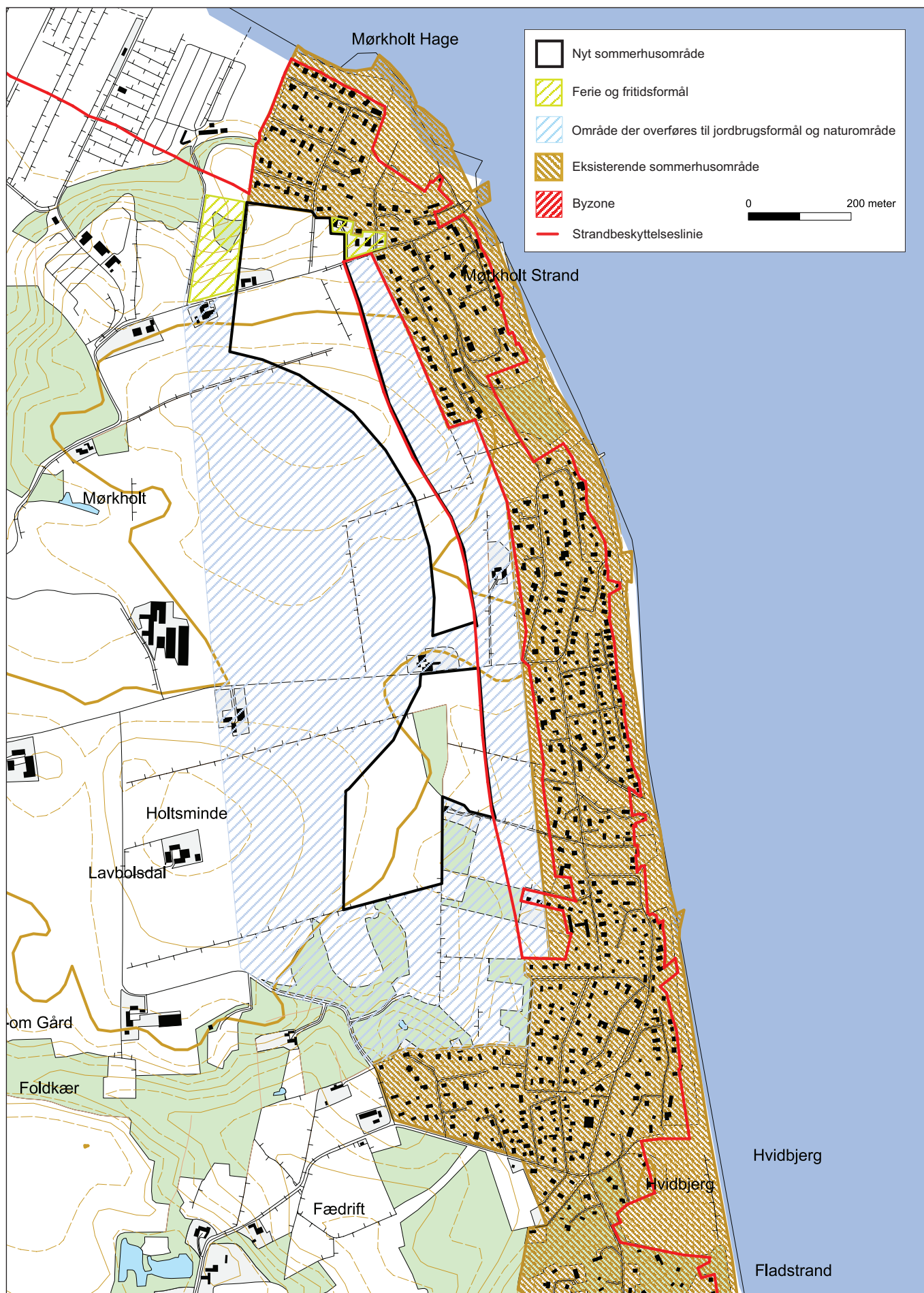
§ 1 Der udlægges et areal på ca. 19,5 ha til sommerhusformål bagved det eksisterende sommerhusområde.

§ 2 Arealet skal afgrænses som vist på kortskitsen, og der må maksimalt udlægges 110 sommerhusgrunde inden for området.

§ 3 Arealet indeholder flere diger, der er beskyttede efter museumslovens § 29 a. Disse diger skal sikres beskyttelse i lokalplanen. Hvor vejbetjeningen af området helt undtagelsesvis nødvendiggør gennemskæring af et dige, skal dette være tilladt, hvis der opnås dispensation efter museumsloven hertil.

§ 4 Ved kommune- og lokalplanlægningen skal det sikres, at myndighedskrav efter anden lovgivning respekteres, herunder tilladelser fra andre myndigheder.

4. Odder Kommune

Saxild

Størstedelen af de eksisterende sommerhusområder i Odder Kommune ligger langs østkysten inden for en ca. 5 km lang bræmme fra Rude Strand i nord til Dyngby Strand i syd. Saxild er beliggende omtrent midt herfor. Dette område er i Århus Amts regionplan 2005 reserveret til ferie- og fritidsanlæg. Med dette landsplandirektiv konverteres området til sommerhusområde. Området omfatter ca. 21,8 ha.

Landskabet og naturen på egnen

Landskabet ved Saxild er del af et større landskab øst for Odder, der er karakteriseret ved åbent, fladt terræn, store markfelter, få læhegn, men små løvskovparceller mellem Saxild og

Odder. Karakteristisk er også de mange landsbyer og de få naturarealer.

Landskabet mellem Saxild og kysten er karakteriseret af en dyrket moræneflade med et fladt og åbent terræn. Området nordvest for Saxild er præget af store marker med spredtliggende, middelstore gårdanlæg. Den oprindelige stjernestruktur genkendes i landskabet. Langs kysten ligger et bælte af sommerhuse, og havet er derfor kun undtagelsesvist synligt fra baglandet.

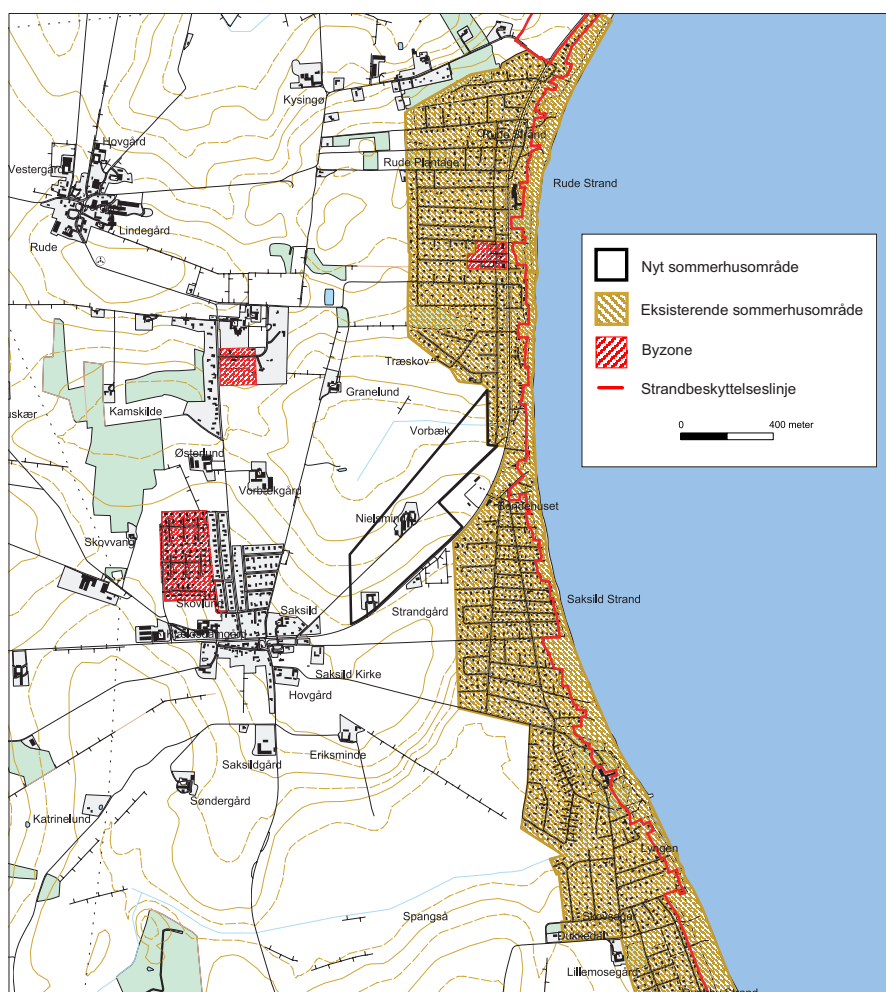
Det nye område

Området er delvist beliggende bag en campingplads og anvendes til landbrugsformål. Der ligger to ejen-

domme inden for området. Området afgrænses mod syd af vejen fra Saxild by og campingpladsen. Mod nord ligger åbent land, hvor kommunen har planer om en udvidelse af selve Saxild by, der skal holdes adskilt fra sommerhusområdet via etablering af en bufferzone. I det nordøstlige hjørne gennemskæres området af et mindre vandløb/grøft.

Eksisterende bindinger

Området er i Århus Amts regionplan 2005 reserveret til ferie- og fritidsanlæg. Området er i Odder Kommunes kommuneplan planlagt til nyt byzoneområde. Der er ingen bindinger efter naturbeskyttelsesloven på området.

Retningslinjer

§ 1 Der udlægges et areal på ca. 21,8 ha til sommerhusformål bagved det eksisterende sommerhusområde.

§ 2 Arealet skal afgrænses som vist på kortskitsen, og der må maksimalt udlægges 156 sommerhusgrunde inden for området

§ 3 Ved kommune- og lokalplanlægningen skal det sikres, at myndighedskrav efter anden lovgivning respekteres, herunder tilladelser fra andre myndigheder.

§ 4 Der må ikke opføres bebyggelse på arealer, der ligger under kote 2,5 m.

5. Haderslev Kommune

Aarø

Aarø ligger i Lillebælt og har forbindelse til fastlandet via færgedrift til Aarø Sund. Aarø by ligger på øens vestside grænsende op til et strandengsareal, der adskiller byen fra en oddedannelse, hvorpå havnen ligger. På sydkysten ligger et sommerhusområde, der omfatter ca. 41 sommerhuse. Desuden benyttes flere af øens helårsboliger som sommerhuse. Landsplandirektivet for nye sommerhusområder i Sønderjylland fra april 2007 udlagde 20 grunde på den sydlige del af Aarø. Samtidig med udstedelsen af landsplandirektivet blev det besluttet, at der skulle udlægges areal til yderligere 12 sommerhusgrunde på Aarø. Med dette landsplandirektiv udlægges de 12 sommerhusgrunde på arealet umiddelbart bag det eksisterende sommerhusområde.

Landskabet og naturen på egnen

Terrænet på Aarø er generelt fladt til let bølget. Den midterste del af øen består af en lavning, der mod øst og vest er omgivet af højereliggende arealer, som giver en højdeforskel på op til 5-6 meter. De lavtliggende arealer er drænet, og øen gennemskæres derfor af kraftige drængrøfter nord-syd. Langs Aarøs nordvest-, nord- og østkyst er opført diger, mens sydkysten udgøres af en op til 4 meter høj kystklint med en tilhørende forstrand. Mod øst og vest er der dannet krummoddesystemer, der har gjort nogle småøer landfaste med selve Aarø. Hovedparten af Aarø er enten opdyrket eller udlagt til græsningsarealer. Træbevoksningen udgøres primært af levende hegn langs veje og markskel samt mindre indgreb.

spredte småskove. Flere lodsejere har via Årø Landvindings- og Digelag vist interesse for et naturgenopretningsprojekt på den midterste del af øen. Det foreslåede udlæg af sommerhuse tager højde for naturgenopretningsprojektet. Hele øen har store naturmæssige værdier, der især er knyttet til strandene på øens vest- og østside.

Det nye område

Området er på ca. 3,3 ha og består af to delområder, der er adskilt ved et levende hegn. Området grænser mod vest og syd op til vejen, hvor der er levende hegn omkring. Det nordlige delområde omfatter dels en ca. 50 m bred bevoksning med ædelgran samt et græsareal. Det sydlige delområde anvendes til landbrug og i det sydøstlige hjørne er der et mindre skovomkranset vandhul. Mod vest og øst ligger åbne dyrkede arealer og lavbundsområder.

Eksisterende bindinger

En mindre del af det foreslåede udlæg er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen. Den strandbeskyttede del af arealet må ikke bebygges, men udlægges til grønt område. Aarø er i Sønderjyllands Amts regionplan 2005 udpeget som værdifuldt kystlandskab og værdifuldt kulturmiljø.

DMU har konstateret, at området indeholder en mindre bestand af den fredede skov-hullæbe. Med henblik på at sikre denne bestand af skov-hullæbe skal det område, hvor planten findes i dag friholdes for byggeri og anlæg samt andre indgreb.

Aarø er beliggende i internationalt naturbeskyttelsesområde og indgår i habitatområde 96, fuglebeskyttelsesområde 47 og Ramsarområde 15. De på Aarø forekommende habitatnaturtyper er især knyttet til de kystnære områder som strandenge og klitarealer.

By- og Landskabsstyrelsen meddeler med dette landsplandirektiv samtidig tilladelse i henhold til § 5 stk. 5 i bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, da den foreliggende konsekvensvurdering godtgør, at en planlægning i dette tilfælde kan gennemføres uden at skade arter eller naturtyper.

Afhjælpende foranstaltninger af hensyn til Natura 2000-forpligtelserne

Aarø er i sin helhed udpeget som Natura 2000 område. Det indebærer, at der skal udarbejdes en vurdering af konsekvenserne for naturen i relation til de internationale forpligtigelser efter Natura 2000.

Konsekvensvurderingen er udarbejdet af DMU og er medtaget som bilag til landsplandirektivet. Denne konsekvensvurdering er et supplement til den konsekvensvurdering, der blev udarbejdet i forbindelse med landsplandirektivet for 11 nye sommerhusområder i kystnærhedszonen i Sønderjylland fra april 2007, og som kan findes på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside:

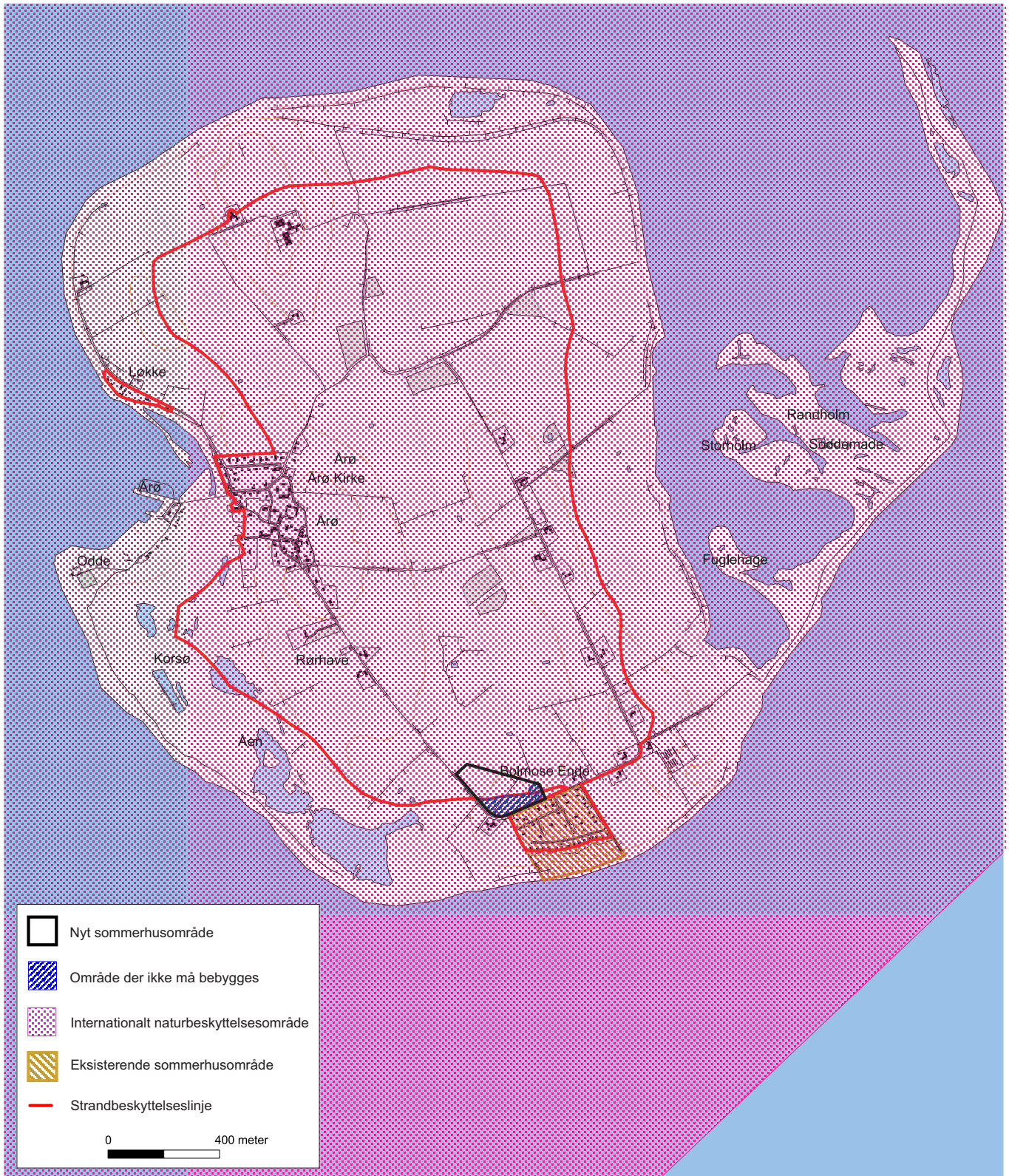
<http://www.skovognatur.dk/NR/rdonlyres/8E9CC67C-1F0C-4CC4-A4DA-4C58C94901CE/400977/KonsekvensvurderingAaroe.pdf>

Konsekvensvurderingens konklusion er, at det foreslåede sommerhusområde på Aarø ikke vil have væsentlige negative virkninger på hverken habitattyper eller arter i udpegningsgrundlaget for det

internationale naturbeskyttelsesområde eller arter listet på habitatdirektivets bilag IV og fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1, hvis der gennemføres en række afhjælpende foranstaltninger. Disse for-

anstaltninger har karakter af fx beplantningsrestriktioner og retablering af et vandhul.

De af DMU beskrevne afhjælpende foranstaltninger er dels medtaget i direktivets retningslinjer for indholdet af lokalplanerne for de to sommerhusområder, dels medtaget i den aftale, som Miljøministeriet har indgået med Haderslev Kommune om at følge op på konsekvensvurderingen.

Der er med Haderslev Kommune aftalt følgende:

- at vandhullet i det sydøstlige hjørne plejes, så det er egnet som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø og strandtudse. Heri indgår, at bevoksningen på den østlige og vestlige del af vandhullet tyndes og holdes lysåben, at stejle bredder udjævnes, så de bliver velegnede for frøer og tudser, og at der ikke tilledes dræn- eller andet vand.
- at bevoksningen på den nordlige side af vandhullet skal videreudvikles som bevoksning med store og gamle træer af især rød-el.
- at en 5 meter bred bræmme mellem de levende hegn og sommerhusgrundene friholdes for buske og træer.
- at alt spildevand skal afledes til rensningsanlæg eller tilsvarende rensning.

Hertil kommer,

- at der vil blive iværksat en informationskampagne med foldere om beskyttelsen af fuglelivet på Aarø og Aarø Kalv,
- at skiltningen om adgangsforbudet i fuglenes yngletid på Aarø Kalv vil blive revurderet med henblik på en evt. forbedring, og
- at et mere effektivt hegn på grænsen til vildtreservatet på Aarø Kalv for at holde hunde og katte ude vil blive overvejet.

Retningslinjer for området

§ 1 *Der udlægges et areal på 3,3 ha til sommerhusformål på den sydlige del af Aarø.*

§ 2 *Arealet skal afgrænses som vist på kortskitsen, og der må maksimalt udlægges 12 sommerhusgrunde inden for området.*

§ 3 *Det skal gennem lokalplanlægningen sikres, at det på kortskitsen med blå signatur viste areal friholdes for bebyggelse. Arealet består dels af landbrug og dels af et mindre vandhul.*

§ 4 *En lokalplan for udlæg af sommerhuse skal indeholde bestemmelser om,*

- *at sommerhusområdet etableres med et åbent præg, idet dog de eksisterende levende hegn skal oprettholdes, og der skal bibeholdes en 5 meter bred bræmme, som friholdes for træer og buske mellem de levende hegn og sommerhusgrundene.*
- *at der inden for lokalplanområdet ikke må sås eller plantes hybenroser (*Rosa rugosa* og *Rosa kamtchatika*), Kæmpe-Bjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*), Japan-Pileurt (*Reynoutria japonica*), Kæmpe-Pileurt (*Reynoutria sachalinensis*), Kanadisk Gyldenris (*Solidago canadensis*), Sildig Gyldenris (*Solidago gigantea*) eller Bukketorn (*Lycium barbarum*).*

§ 5 *En lokalplan for sommerhusområdet skal indeholde*

en bestemmelse om, at der skal oprettes en grundejerforening med medlemspligt for samtlige ejere af ejendomme inden for lokalplanområdet. Der skal i grundejerforeningens vedtægter optages bestemmelser om, at de levende hegn opretholdes, at bræmmerne på 5 m friholdes for beplantning, at den sydlige del af vandhullet friholdes for beplantning, at det er forbudt at så eller plante de i § 4 nævnte arter, og at det grønne område udvikles som et friareal med lavtvoksende vegetation og spredte buske.

§ 6 *Ved kommune- og lokalplanlægningen for arealet skal det sikres, at myndighedskrav efter anden lovgivning respekteres, herunder tilladelser fra andre myndigheder.*

§ 7 *Der må ikke opføres bebyggelse på arealer, der ligger under kote 2,5 m.*

§ 8 *Sommerhusområdet etableres med et åbent præg, idet dog eksisterende læhegn bibeholdes.*

§ 9 *Anlægsarbejder i forbindelse med sommerhusområdet henlægges til udenfor fuglenes yngletid dvs. efter 15. juli og før 1. marts.*

§ 10 *De eksisterende levende hegn langs asfaltvejen fra Aarø By til Bolmose Enge bevares.*

6. Miljøvurdering af forslag til landsplandirektiv

I forbindelse med udarbejdelse af forslaget til landsplandirektiv er der foretaget nedenstående miljøvurdering af forslaget i forhold til reglerne i lovbekendtgørelse nr. 1338 af 22. oktober 2007 om miljøvurdering af planer og programmer.

Efter loven påhviler det den myndighed, der er ansvarlig for tilvejebringelsen af planen eller programmet at tage stilling til spørgsmålet, om planen eller programmet er omfattet af loven. Desuden kan myndigheden beslutte at gennemføre en miljøvurdering i yderligere omfang.

Dette forslag til landsplandirektiv, der omfatter udlæg af nye sommerhusområder på tre konkrete arealer, er en del af udmøntningen af lovbekendtgørelse nr. 1027 af 20. oktober 2008, der åbner mulighed for at udlægge op til 8.000 nye sommerhusgrunde primært i landets yderområder på de i loven nævnte vilkår.

Forslaget til landsplandirektiv omfatter tre områder, hvoraf de to af områderne udlægges via konverteringer af regionplanlagte ferie-fritidsreservationer. Det drejer sig om områderne ved Mørkholt, Vejle Kommune og Saxild, Odder Kommune. Det sidste område udlægges på Aarø, Haderslev Kommune.

By- og Landskabsstyrelsen har vurderet, at forslag til landsplandirektiv er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer § 3 stk. 1 nr. 2 og nr. 3, jf. § 4 stk. 2

Der blev i september 2007 gennemført en høring af de berørte myndigheder (Vejle, Odder og Haderslev Kommuner) i forhold til indholdet i miljøvurderingen. Ingen af dem havde bemærkninger til særlige emner, der skulle behandles i miljøvurderingen.

Forslaget om udlægget på Aarø er udover denne miljøvurdering selvstændigt konsekvensvurderet i forhold til Natura 2000 i bilag 1.

Saxild, Odder Kommune

Hele området er i både Århus Amts regionplan 2005 og Odder Kommunes kommuneplan 1994-2006 udlagt til ferie- og fritidsanlæg (hotel, ferieby eller lignende) med en maksimal overnatningskapacitet på 500. Ifølge regionplanens retningslinjer skal der ved udformningen tages særlig hensyn til de landskabelige interesser og naturbeskyttelsen. Amtsrådet forbeholdt sig ret til at stille krav om offentlighedens adgang til dele af det nye ferieboliganlægs friarealer. Området er desuden i Odder Kommunes kommuneplan 1994-2006 udlagt til kommende byzone. Planen miljøvurderes i forhold til evt. ændringer i forhold til de eksisterende planer om et ferie-fritidsanlæg på arealet.

A. Skitsering af planens indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer.

Landsplandirektivet giver Odder Kommune mulighed for inden for de i kapitel 4 fastlagte rammer at konvertere det planlagte areal til ferie- og fritidsanlæg til sommerhusområde med maksimalt 156 sommerhusgrunde.

B. De relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige virkning, hvis planen ikke gennemføres – 0-alternativet.

Området anvendes i dag til landbrugsformål. 0-alternativet er, at der gennemføres planlægning for et ferie-fritidsanlæg i området. Hvis denne plan eller 0-alternativet ikke gennemføres, kan områdets nuværende anvendelse til landbrugsformål videreføres. En af konsekvenserne ved at gennemføre 0-alternativet er, at der ikke udlægges nye kystnære sommerhusområder i

Odder Kommune, idet der ikke findes andre områder inden for kommunen, der opfylder alle kravene i planlovens § 5b stk. 2.

**C.
Miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt og
D. Ethvert eksisterende miljøproblem som har særlig betydning
for områder efter direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF.**

De to punkter C og D behandles under et i denne miljørapport.

Udlægget af sommerhusgrunde vil sandsynligvis medføre en øget mængde trafik såvel i forbindelse med anlægsfasen som efterfølgende. Sommerhusudlægget vil også medføre et øget brug af bade- og strandmulighederne i området. Det vurderes dog ikke, at forslaget vil påvirke andre områder væsentligt i forhold til 0-alternativet om et ferie-fritidsanlæg i området. Det foreslåede område er ikke beliggende i nærheden af Natura 2000-områder, hvorfor det vurderes, at udlægget af sommerhuse ikke vil påvirke Natura 2000-interesser.

**E.
Miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan,
fællesskabsplan eller medlemsstatsplan, og hvordan der er taget
hensyn til disse mål under udarbejdelsen af direktivet.**

Området er udarbejdet under iagttagelse af de hensyn til natur og miljø, der dels fremgår af planlovens § 5b stk. 2 og dels af de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 2. På den baggrund vurderes det, at forslaget ikke vil påvirke miljøbeskyttelsesmål.

**F.
Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på
spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen,
menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske
faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker
og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og
det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer.**

Udlægget er foretaget under forudsætningerne i planlovens § 5b stk. 2 og de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 2. Spørgsmål om spildevandshåndtering håndteres i forbindelse med lokalplanlægningen. Udlægget af sommerhuse kan medføre en begrænset offentlig adgang i forhold til 0-alternativet, idet der ifølge regionplanen kunne stilles krav om offentlighedens adgang til dele af nye ferieboliganlægs friarealer.

Samlet vurderes det, at landsplandirektivet i forhold til 0-alternativet ikke ændrer væsentligt på den sandsynlige påvirkning i forhold til den nuværende miljøstatus.

**G.
Planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt
muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på
miljøet af planens gennemførelse.**

For at modvirke evt. væsentlige negative indvirkninger på miljøet ved landsplandirektivets gennemførelse, er det fastsat at kommunen i den videre planlægning skal iagttage de generelle retningslinjer i kapitel 2 og de fastlagte retningslinjer i kapitel 4.

**H.
Skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har
været behandlet, og en beskrivelse af hvorledes vurderingen er
gennemført.**

Andre alternative placeringer af udlægget har ikke været drøftet, idet udlægget på forhånd var aftalt til denne placering.

I.

Beskrivelse af påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning.

Overvågning af den videre myndighedsbehandling i forlængelse af miljøministerens udstedelse af landsplandirektivet vil finde sted i miljøcentrene, idet miljøcentrene og andre statslige myndigheder efter planloven modtager kommunens forslag til lokalplaner og kommuneplantillæg i planforslagets høringsperiode.

J.

Kortfattet resume.

Forslaget giver mulighed for at konvertere det planlagte ferie- og fritidsanlæg til sommerhusområde med maksimalt 156 sommerhusgrunde. Planen er miljøvurderet i forhold til evt. ændringer i relation til de eksisterende planer om et feriecenter eller lignende på arealet. Udlægget af sommerhuse kan medføre en begrænset offentlig adgang i forhold til 0-alternativet, idet der ifølge regionplanen kunne stilles krav om offentlighedens adgang til dele af nye ferieboliganlægs friarealer. Samlet set vurderes det, at dette forslag ikke vil ændre væsentligt på den sandsynlige påvirkning i forhold til 0-alternativet.

Mørkholt, Vejle Kommune

Vejle Amts regionplan 2005 reserverer et ca. 90 ha stort areal til almene ferie- og fritidsformål (feriecenter eller lignende i form af hytter med tilhørende fællesanlæg), hvor indenfor det foreslåede sommerhusområde er beliggende, jf. kort i kapitel 3. Ifølge regionplanens retningslinje for området skal feriecenteret i størrelse og udformning respektere de øvrige interesser i området, herunder hensyn til sikring af offentlighedens adgang til kysten.

I den gamle Børkop Kommunes kommuneplan 2005-2017 er det ferie-fritidsreserverede område udlagt til kommende byzone. Planen miljøvurderes i forhold til evt. ændringer i forhold til de eksisterende planer om et feriecenter eller lignende på arealet.

A.

Skitsering af planens indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer.

Landsplandirektivet giver Vejle Kommune mulighed for inden for de i kapitel 3 fastlagte rammer at konvertere dele af det planlagte ferie- og fritidsareal til sommerhusområde med maksimalt 110 sommerhusgrunde. Den resterende del af arealet tilbageføres til jordbrugsformål og naturområde.

B.

De relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige virkning, hvis planen ikke gennemføres – 0-alternativet.

Området består i dag af landbrugsarealer. Mod nord ligger to husmandsbrug, mens den sydlige del indeholder en mindre skovbevoksning. 0-alternativet er, at der gennemføres planlægning for et feriecenter, der enten omfatter hele området eller dele heraf. Hvis denne plan om at konvertere området til sommerhusområde eller 0-alternativet ikke gennemføres, kan områdets nuværende anvendelse til landbrugsformål videreføres. En af konsekvenserne ved at gennemføre 0-alternativet er, at der ikke udlægges nye kystnære sommerhusområder i Vejle Kommune, idet der ikke findes andre områder inden for kommunen, der opfylder kravene i planlovens § 5b stk. 2.

C.

Miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt og

D. Ethvert eksisterende miljøproblem som har særlig betydning for områder efter direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF.

De to punkter C og D behandles under et i denne miljørapport.

Udlægget af sommerhusgrunde vil sandsynligvis medføre en øget mængde trafik såvel i forbindelse med anlægsfasen som efterfølgende. Sommerhusudlægget vil også medføre et øget brug af bade- og strandmulighederne i området. Det

vurderes dog, at forslaget ikke vil påvirke andre områder væsentligt i forhold til 0-alternativet om et ferie-fritidscenter i området. Det foreslåede område er ikke beliggende i nærheden af Natura 2000-områder, hvorfor det vurderes, at udlægget af sommerhuse ikke vil påvirke Natura 2000-interesser.

E.

Miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller medlemsstatsplan og hvordan der er taget hensyn til disse mål under udarbejdelsen af direktivet.

Området er udarbejdet under iagttagelse af de hensyn til natur og miljø, der dels fremgår af planlovens § 5b stk. 2 og dels af de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 2. På den baggrund vurderes det, at forslaget ikke vil påvirke miljøbeskyttelsesmål.

F.

Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer.

Udlægget er foretaget under forudsætningerne i planlovens § 5b stk. 2 og de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 2. Landsplandirektivet vedrører desuden kun en mindre del af det ferie-fritidsreserverede område, mens den resterende del vedbliver som natur og jordbrugsområde, jf. kapitel 3. Spørgsmål om spildevandshåndtering håndteres i forbindelse med lokalplanlægningen. Det vurderes, at landsplandirektivet, der giver mulighed at planlægge og udstykke en del af området til sommerhusgrunde, kan medføre en begrænset offentlig adgang i forhold til 0-alternativet, idet området ifølge Børkop Kommunes kommuneplan bl.a. kunne anvendes til offentligt opholdsområde. Afgrænsningen af sommerhusområdet er udarbejdet under hensyntagen til lugtgenegrænsen for svineproduktionen på landbrugsejendommen, der er beliggende vest for sommerhusområdet.

Samlet vurderes det, at landsplandirektivet i forhold til 0-alternativet ikke ændrer væsentligt på den sandsynlige påvirkning i forhold til den nuværende miljøstatus.

G.

Planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens gennemførelse.

For at modvirke evt. væsentlige negative indvirkninger på miljøet af landsplandirektivets gennemførelse, er det fastsat, at kommunen i den videre planlægning skal iagttage de generelle retningslinjer i kapitel 2 og de fastlagte retningslinjer i kapitel 3. Eksempelvis sikring af de beskyttede diger.

H.

Skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af hvorledes vurderingen er gennemført.

Andre alternative placeringer af udlægget har ikke været drøftet, idet udlægget på forhånd var aftalt til denne placering.

I.

Beskrivelse af påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning.

Overvågning af den videre myndighedsbehandling i forlængelse af miljøministerens udstedelse af landsplandirektivet vil finde sted i miljøcentrene, idet miljøcentrene og andre statslige myndigheder efter planloven modtager kommunens forslag til lokalplaner og kommuneplantillæg i planforslagets høringsperiode. Hertil kommer, at miljøcentrene, By- og Landskabsstyrelsen og Kulturarvsstyrelsen har kompetencer, der kan være aktuelle i forhold til netop dette område.

J.

Kortfattet resume.

Forslaget giver mulighed for at konvertere dele af det planlagte ferie- og fritidscenterareal til sommerhusområde med maksimalt 110 sommerhusgrunde. Den resterende del af arealet tilbageføres til jordbrugsformål og naturområde. Planen er miljøvurderet i forhold til evt. ændringer i relation til de eksisterende planer om et feriecenter eller lignende på arealet. Landsplandirektivet vedrører kun en mindre del af det ferie-fritidsreserverede område, mens den resterende del vedbliver som natur og jordbrugsområde, jf. kapitel 3. Det er bl.a. fastsat, at de beskyttede diger inden for arealet skal sikres beskyttelse i lokalplanen. Det vurderes, at landsplandirektivet, der giver mulighed at planlægge og udstykke en del af området til sommerhusgrunde kan medføre en begrænset offentlig adgang i forhold til 0-alternativet, idet området ifølge Børkop Kommunes kommuneplan bl.a. kunne anvendes til offentligt opholdsområde. Samlet set vurderes det, at dette forslag ikke vil ændre væsentligt på den sandsynlige påvirkning i forhold til 0-alternativet.

Aarø, Haderslev Kommune

A.

Skitsering af planens indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer.

Forslaget til landsplandirektiv giver Haderslev Kommune mulighed for at planlægge for op til 12 sommerhusgrunde på Aarø inden for den i forslaget kapitel 5 viste afgrænsning. Et udlæg af sommerhuse skal desuden ske inden for retningslinjerne i kapitel 5, der bl.a. indeholder bestemmelser om, at de eksisterende levende hegn skal opretholdes, restriktioner i beplantningsforholdene og bestemmelser om, hvor der ikke må bebygges.

Området på Aarø er beliggende inden for

- Ramsarområde nr. 15
- Habitatområde nr. 96
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 47

Der er som tidligere nævnt foretaget en særlig Natura 2000-konsekvensvurdering, som vurderer de eventuelle konsekvenser for de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Denne konsekvensvurdering er medtaget som bilag til forslaget.

B.

De relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige virkning, hvis planen ikke gennemføres – 0-alternativet.

Området består af to delområder, der er adskilt ved et levende hegn. Området grænser mod vest og syd op til vejen, hvor der er levende hegn omkring. Det nordlige delområde omfatter en ca. 50 m bred ædelgranbevoksning samt et græsareal. Det sydlige delområde anvendes til landbrug og i det sydøstlige hjørne er der et mindre skovomkranset vandhul. Øst og vest for arealet ligger åbne dyrkede arealer og lavbundsområder.

Hvis denne plan ikke gennemføres (0-alternativet), vil området stadig kunne anvendes til blandet jordbrugsformål, og der vil ikke kunne udlægges flere sommerhusgrunde på Aarø.

C.

Miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt og

D. Ethvert eksisterende miljøproblem som har særlig betydning for områder efter direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF.

De to punkter C og D behandles under ét i denne miljørapport.

Forslaget er udarbejdet under iagttagelse af de hensyn til natur og miljø, der dels fremgår af planlovens § 5b stk. 2 og stk. 3, og dels af de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 5.

Aarø er i Sønderjyllands Amts regionplan 2005 udpeget som værdifuldt kystlandskab og værdifuldt kystmiljø. Det foreslåede udlæg af sommerhuse ligger mere eller mindre skjult bag de eksisterende levende hegn, der opretholdes. Det vurderes, at udlægget af sommerhuse ikke vil påvirke det visuelle indtryk af det eksisterende kystlandskab og kystmiljø i væsentlig negativ grad.

Der er som nævnt foretaget en særlig Natura 2000-konsekvensvurdering, som vurderer de eventuelle konsekvenser for de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Denne konsekvensvurdering er medtaget som bilag til forslaget. Heri konkluderes det, at det foreslåede sommerhusområde på Aarø ikke vil have væsentlige negative virkninger på hverken habitattyper eller arter i udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde eller arter, listet på habitatdirektivets bilag IV og fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1, hvis der gennemføres en række afhjælpende foranstaltninger. Disse afhjælpende foranstaltninger er dels nævnt i selve konsekvensvurderingen og dels medtaget i forslagets kapitel 5. Foranstaltningerne har karakter af fx beplantningsrestriktioner, reetablering af et vandhul og opretholdelse af de eksisterende levende hegn. Spildevand skal desuden afledes til rensning.

Ifølge DMU vil projektet have positive virkninger på bl.a. strandtudse og spidssnudet frø, idet deres levede muligheder kan være bedre i sommerhusområder end på marker i omdrift. DMU vurderer ligeledes, at rørhøgens levede vilkår formodentlig ikke vil forringes og samtidig vil projektet have gavnlig effekt på vandhullet inden for området, der er habitattype 3150, næringsrige søer og vandhuller. Projektet kan som helhed have negativ effekt for fuglelivet i vildtreservatet og i strandengsområderne på Aarøs vest- og østside som følge af øget færdsel. Sammenfattende vurderes det, at sommerhusområdet kan anlægges uden betydelige forstyrrelser på fuglelivet i de nærliggende områder.

Der er lokalt interesse for et naturgenopretningsprojekt på den midterste del af øen. Det foreslåede udlæg af sommerhuse tager højde for gennemførelsen af et evt. naturgenopretningsprojekt.

Der er konstateret en mindre bestand af den fredede skov-hullæbe inden for området. Med henblik på at sikre denne bestand af skov-hullæbe skal det område, hvor planten findes i dag friholdes for byggeri og anlæg samt andre indgreb.

E. Miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller medlemsstatsplan og hvordan der er taget hensyn til disse mål under udarbejdelsen af direktivet.

Området er udarbejdet under iagttagelse af de hensyn til natur og miljø, der dels fremgår af planlovens § 5b stk. 2 og stk. 3 og dels af de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 2.

Det foreslåede område på Aarø er beliggende inden for Natura 2000-område, se ovenfor. Der er derfor af DMU udarbejdet en særskilt konsekvensvurdering i dette forslags bilag 1, der gennemgår miljøforholdene og forholdet til Natura 2000-forpligtelserne. Naturværdierne er især knyttet til strandengsarealerne langs øens vest- og østkyst.

I konsekvensvurderingen konkluderes det, at det foreslåede sommerhusområde på Aarø ikke vil have væsentlige negative virkninger på hverken habitattyper eller arter i udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde

eller arter listet på habitatdirektivets bilag IV og fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1, hvis der gennemføres en række afhjælpende foranstaltninger. Såfremt DMU i konsekvensvurderingen havde konkluderet det modsatte, ville denne plan ikke kunne gennemføres.

Disse afhjælpende foranstaltninger er dels nævnt i selve konsekvensvurderingen og er medtaget i forslagets kapitel 5. Foranstaltningerne har karakter af fx beplantningsrestriktioner, reetablering af et vandhul, opretholdelse af de eksisterende levende hegn, og spildevand skal afledes til rensning.

Ifølge DMU vil projektet have gavnlig virkning for strandtudse og spidssnudet frø, idet deres leveområder kan være bedre i sommerhusområder end på marker i omdrift. Projektet vil samtidig have positiv effekt på det indenfor området beliggende vandhul, idet vandhullet plejes, så det er egnet yngle- og rasteområde for bl.a. de to arter og habitattype 3150. Det omfatter bl.a. at bevoksningen på vandhullets øst- og vestside tyndes og holdes lysåben, at de stejle bredder udjævnes og der ikke tilledes dræn eller andet vand.

Rørhøgens levevilkår vil formodentlig ikke forringes, såfremt den ikke forstyrres på reden og i en passende afstand herfra i yngletiden. Ifølge DMU har det foreslåede område en habitatsammensætning, der gør det mindre attraktivt som levested for rørhøgen, og der er derfor næppe grund til at formode, at dette område er af væsentlig betydning som fourageringsområde for rørhøgen.

F.

Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer.

Det vurderes, at dette forslag vil have indvirkning på miljøet, hvilket for forhold relateret til Natura 2000 er gennemgået i den af DMU udarbejdede konsekvensvurdering i bilag 1. Konsekvensvurderingens konklusion er, at det foreslåede sommerhusområde på Aarø ikke vil have væsentlige negative virkninger i forhold til Natura 2000-forpligtelserne, hvis der gennemføres en række afhjælpende foranstaltninger. Udlægget er foretaget under forudsætningerne i planlovens § 5b stk. 2 og 3 og de generelle retningslinjer i dette forslags kapitel 2. Der er således lagt vægt på at skåne natur og miljø, herunder landskabelige og visuelle hensyn. Området er bl.a. udlagt under hensyntagen til hverken at hindre indsynet til de centrale dele af øen eller udsynet mod Aarøsund.

Området er udlagt i sammenhæng med de eksisterende sommerhuse på Aarø, således at den eksisterende strand på sydsiden af øen nemt kan benyttes.

Der henvises til forslagets kapitel 5, hvori de særlige retningslinjer for Aarø er oplyst.

G.

Planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens gennemførelse.

For at modvirke evt. væsentlige negative indvirkninger på miljøet af landsplandirektivets gennemførelse, er det fastsat, at kommunen i den videre planlægning skal iagttage de generelle retningslinjer i kapitel 2 og de fastlagte retningslinjer m.v. i kapitel 5. Eksempelvis at vandhullet skal plejes og der friholdes en åben bræmme mellem de levende hegn og sommerhusgrundene.

H.
Skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af hvorledes vurderingen er gennemført.

Andre alternative placeringer af udlægget har ikke været drøftet, idet udlægget på forhånd var aftalt til denne placering.

I.
Beskrivelse af påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning.

Overvågning af den videre myndighedsbehandling i forlængelse af miljøministerens udstedelse af landsplandirektivet vil finde sted i miljøcentrene, idet miljøcentrene og andre statslige myndigheder efter planloven modtager kommunens forslag til lokalplaner og kommuneplantillæg i planforslagets høringsperiode. Hertil kommer, at miljøcentrene, By- og Landskabsstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen har forskellige kompetencer i forhold til strandbeskyttelse, Natura 2000 mv., der vil være aktuelle i forhold til netop dette område. Som skrevet i afsnit 5 er det aftalt med Haderslev Kommune, at kommunen skal sikre, at vandhullet og bevoksningen omkring plejes og opretholdes som beskrevet, at der friholdes en bræmme mellem de levende hegn og sommerhusgrundene og at spildevand skal afledes til rensningsanlæg eller tilsvarende.

J.
Ikke-teknisk resumé.

Forslaget giver mulighed for at udlægge yderligere 12 sommerhuse på den sydlige del af Aarø inden for den i kapitel 5 viste afgrænsning. Området er beliggende inden for Natura 2000-område. Der er derfor af DMU udarbejdet en særskilt konsekvensvurdering i dette forslags bilag 1, der gennemgår miljøforholdene og forholdet til Natura 2000-forpligtelserne. Der skal i forbindelse med udlægget af sommerhusene gennemføres en række afværgeforanstaltninger, fx beplantningsrestriktioner og retablering af et vandhul. Projektet vil have gavnlig virkning for strandtudse og spidssnudet frø, idet deres leveområder kan være bedre i sommerhusområder end på marker i omdrift. Rørhøgens levevilkår vil formodentlig ikke forringes, såfremt den ikke forstyrres på reden og i en passende afstand herfra i yngletiden. Der er konstateret en mindre bestand af den fredede skov-hullæbe inden for området. Området, hvor planten findes i dag friholdes for byggeri og anlæg samt andre indgreb.

BILAG 1

Vurdering af konsekvenser for naturen i det internationale naturbeskyttelsesområde 112 ved forslag til udlæg af yderligere 12 sommerhusgrunde på Årø

Tillæg til konsekvensvurderingsrapport 2006 for Årø

Den nordvestlige del af det i 2007 foreslåede område til udlæg af sommerhuse set mod sydøst mod det tværgående levende hegn

Peter Wind

Danmarks Miljøundersøgelser
Aarhus Universitet
Afdeling for Vildtbiologi og Biodiversitet
9. juli 2007

Forord

Denne rapport indeholder en konsekvensvurdering af virkningen på naturindholdet i det internationale naturbeskyttelsesområde 112, Lillebælt af et forslag til udlæg af yderlige et område til sommerhusbebyggelse på Årø. Den er udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet, Afd. for Vildtbiologi og Biodiversitet (DMU) for Skov- og Naturstyrelsen.

Rapportens indhold

1. Sammenfatning	25
2. Indledning	26
3. Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet	27
4. Generel beskrivelse af Årø	27
5. Projektområdet	28
6. Projektets konsekvenser	31

7. Litteraturliste

Anonym 2006: Habitat- og fuglebeskyttelsesområder - Lillebælt. <http://www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/>

Dybbro, T. & Iversen, M. 1983. Fuglelokaliteter i Sønderjyllands Amt. Resultaterne af Dansk Ornitologisk Forenings lokalitetsregistrering. - Dansk Ornitologisk Forening. København.

Fog, K. 1993: Oplæg til forvaltningsplan for Danmarks padde og krybdyr. - Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. København.

Grell, M.B. 1998: Fuglenes Danmark. - G.E.C. Gads Forlag & Dansk Ornitologisk Forening. København.

Søgaard, B., Skov, F., Ejrnæs, R., Nielsen, K.E., Pihl, S., Clausen, P., Laursen, K., Bregnballe, T., Madsen, J., Baatrup-Pedersen, A., Søndergaard, M., Lauridsen, T.L., Møller, P.F., Riis-Nielsen, T., Buttenschøn, R.M., Fredshavn, J., Aude, E. & Nygaard, B. 2005: Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. 3. udgave. Danmarks Miljøundersøgelser. 462 s. - Faglig rapport fra DMU, nr. 457. <http://faglige-rapporter.dmu.dk>

Wind, P. & Clausen, P. 2006: Vurdering af konsekvenser for naturen i EF-habitatområde 96 og EF-fuglebeskyttelsesområde 47 ved forslag til udlæg af 50 sommerhusgrunde på Årø. - Bilag 1 i: Skov- og Naturstyrelsen: Landsplandirektiv for nye sommerhuse i Sønderjylland. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen. København. http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/2007/Landsplandirektiv_Soenderjylland.htm

1. Sammenfatning

Danmarks Miljøundersøgelser har for Skov- og Naturstyrelsen udarbejdet en konsekvensvurdering af virkninger på naturindholdet i det internationale naturbeskyttelsesområde 112, Lillebælt, i forhold til dets udpegningsgrundlag og Habitatdirektivets artikel 12. Naturbeskyttelsesområde 112 omfatter Habitatområde 96, Fuglebeskyttelsesområde 47 og Ramsarområde 15.

Konsekvensvurderingen er udarbejdet som følge af et forslag om udlæg af et område til 12 sommerhusgrunde, der ønskes placeret på Årø i forbindelse med et område med eksisterende sommerhusbebyggelse. Miljøministeriet har fremsat forslaget samtidig med udsendelsen af landsplandirektivet for Sønderjylland i 2007. Landsplandirektivet indeholder som bilag en rapport (Wind & Clausen 2006) om konsekvensvurdering af udlæg af to andre områder på Årø til sommerhusgrunde, som Danmarks Miljøundersøgelser udarbejdede i 2006, og som nærverende rapport er et tillæg til.

Haderslev Kommune, Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Miljøundersøgelser besøgte Årø den 4. juni 2007 med henblik på at fastlægge og vurdere det i 2007 foreslåede områdes naturindhold og økologiske sammenhænge med øens øvrige naturområder samt dets landskabelige ophæng. Dette blev gjort for at sammenholde disse elementer med det internationale naturbeskyttelsesområdes udpegningsgrundlag samt den eksisterende viden om forekomst af naturtyper og arter, især fugle og padder, på øen.

Med dette udgangspunkt har Danmarks Miljøundersøgelser identificeret forslagens mulige virkninger på naturtyper og arter i det foreslåede område og på øen som helhed. Påvirkningernes positive og negative effekter i området og for naturtyper og levestederne for arter på udpegningsgrundlag for det internationale naturbeskyttelsesområde er vurderet, og der er foreslået afværgeforanstaltninger for at afbøde tillægsprojektets virkninger.

Hvis projektet med udlæg af sommerhusgrunde på Årø som helhed gennemføres, kan det have både positive og negative konsekvenser for det internationale naturbeskyttelsesområde. Nogle af disse kan have direkte effekt her og nu, mens andre kan virke indirekte, og atter andre kan have varige langtidseffekter. Ved gennemførelse af de i nærværende rapport anførte afværgeforanstaltninger vurderer Danmarks Miljøundersøgelser, at projektet ikke vil have væsentlige negative virkninger på hverken habitattyper eller arter i udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde, eller arter listet på Habitatdirektivets Bilag IV og Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1.

Projektet som helhed kan have gavnlige virkning for strandtudse og spidssnudet frø og andre padder, idet deres levemuligheder kan være bedre i sommerhusområder end på marker i omdrift. For rørhøgs vedkommende vil dens levevilkår formodentlig ikke forringes, såfremt den ikke forstyrres på reden og i en passende afstand herfra i yngletiden. Projektet kan samtidig have en gavnlig effekt for en af habitatdirektivets arealmæssigt mindre naturtyper, habitattype 3150, næringsrige søer og vandhuller.

Projektet som helhed kan have negativ effekt for især fuglelivet i vildtreservatet på Årø Kalv og på strandengsområderne på Årøs vestside som følge af øget færdsel både til lands og til søs. I den forbindelse anses muligheden for et øget antal løsgående hunde og katte at udgøre et særligt problem.

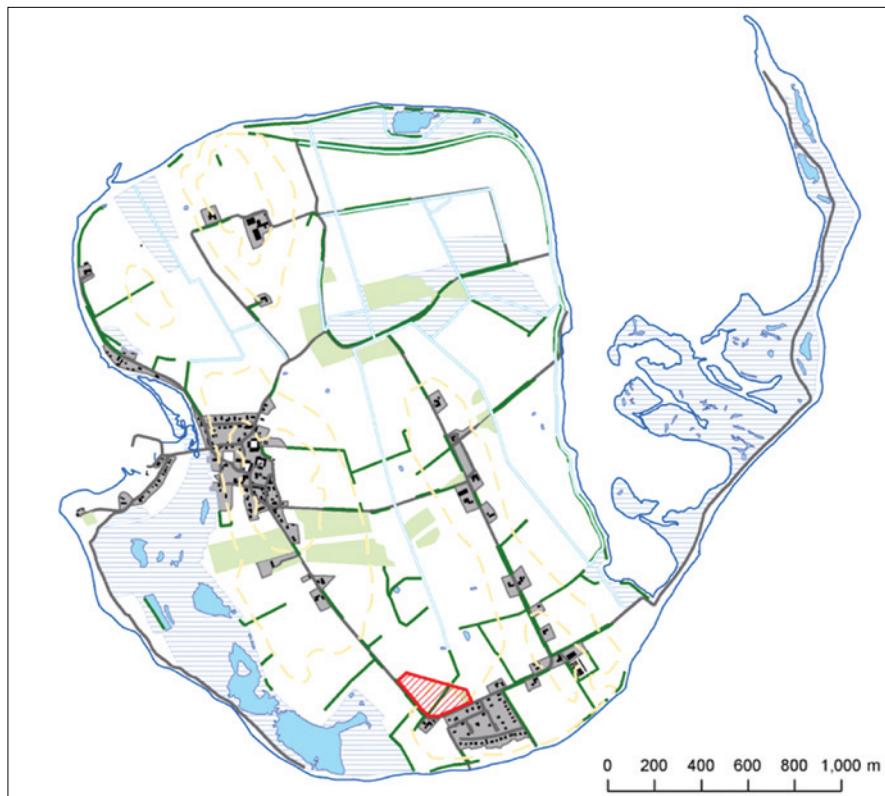
2. Indledning

Ved udstedelsen af landsplandirektivet for Sønderjylland (Skov- og Naturstyrelsen 2007) har Miljøministeriet foreslået udlæg af 12 sommerhusgrunde i et nyt område på Årø i tillæg til de to områder, der var foreslået i 2006.

Vurderingen af konsekvenserne ved udlæg af sommerhusgrunde i de to områder er beskrevet i Danmarks Miljøundersøgelses hovedrapport (Wind & Clausen 2006), der indgår som bilag 1 til landsplandirektivet (Skov- og Naturstyrelsen 2007). Landplandirektivet med bilag findes på adressen: http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/2007/Landsplandirektiv_Soenderjylland.htm. Bilag 1 findes særskilt på: <http://www.skovognatur.dk/NR/rdonlyres/8E9CC67C-1F0C-4CC4-A4DA-4C58C94901CE/40097/KonsekvensvurderingAaroe.pdf>

Nærværende rapport om en konsekvensvurdering af udlæg af et område til yderligere 12 sommerhusgrunde er et tillæg til hovedrapporten (Wind & Clausen 2006).

I det følgende er kort refereret de gennemførte aktiviteter af betydning for sagen fra og med udgivelsen af landsplandirektivet for Sønderjylland (Skov- og Naturstyrelsen 2007).

Figur 1. Kort over Årø. Det foreslåede område til udlæg af sommerhuse er indsat med rød skravering. Udsnit af Kort- og Matrikelstyrelsens kortmateriale er gengivet i henhold til tilladelse G18/1997.

30. april 2007

Landsplandirektivet for Sønderjylland (Skov- og Naturstyrelsen 2007) blev udsendt. Miljøministeriet traf dernæst beslutning om en undersøgelse af muligheden for udlæg af yderligere 12 sommerhusgrunde på et areal, der ikke tidligere var taget i betragtning (Figur 1).

25. maj 2007

Skov- og Naturstyrelsen indgik en aftale med Danmarks Miljøundersøgelser om at udarbejde en konsekvensvurdering for det nye område til udlæg af 12 sommerhusgrunde på Årø.

4. juni 2007

Haderslev Kommune, Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Miljøundersøgelser afholdt fællesbesigtigelse af det nye område og af Årø som helhed.

3. Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet

Der henvises til det tilsvarende afsnit i hovedrapporten (Wind & Clausen 2006).

4. Generel beskrivelse af Årø

Der henvises til det tilsvarende afsnit i hovedrapporten (Wind & Clausen 2006).

Figur 2. Det sydvestlige område set mod sydøst med det træomkransede vandhul i midten af billedet. Fotopunktet er i det tværgående levende hegn.

5. Projektområdet

Det i 2007 foreslåede område ligger nordvest for det eksisterende sommerhusområde ved Bolmose Ende på Årøs sydende (Figur 1). Området benævnes i det følgende for det sydvestlige område (rapportens forsidebillede, Figur 2).

Det sydvestlige område

Området ligger på øst-nord-øst letskrånende terræn med et fald fra 6 til 2 m i sydvest-nordøst gående retning. Arealet er omkring 3,2 ha. Det afgrænses mod vest og syd af asfalteret vej fra Årø By til Bolmose Ende og adskilles over store stræk fra asfalteret vej ved egnskarakteristiske, sammenhængende levende hegn domineret af aldrende tjørn isprængt benved, hunde-rose, almindelig hylde, slåen og ask. Tjørnebuskene når flere steder en højde på 10 m.

I områdets sydøstlige hjørne ligger et over 100 m² stort, afløbsløst vandhul med letskrånende brinker. I vandhullet forekommer vandplanterne billebo-klaseskærm og vandranunkel (Figur 3).

Figur 3. Det træomkransede vandhul med grønne blade af billebo-klaseskærm i midten og blomstrende vandranunkel foran.

Et markant nordøst-sydvest gående levende hegn deler det sydvestlige område i en nordvestlig og en sydøstlig del. I det levende hegn indgår fuldtudviklede træer af femhannet pil tillige med tjørn, selje-pil, hunde-rose, vorte-birk, hassel og brombær.

På den 30 m brede bræmme nord for det tværgående levende hegn og den vestlige gren af asfalteret vej er plantet ædelgran, mens der er sået græs på den øvrige del af arealet nordøst herfor. Den sydøstlige del er tilsået med hvede.

25 til 35 m nord for det tværgående hegn optræder en bestand på omkring 30 individer af den fredede skov-hullæbe både mellem ædelgranerne og i kanten af græsarealet. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer andre hullæbebestande i denne del af området (Figur 4).

Figur 4. Voksestedet for den fredede orkidé skov-hullæbe. Arten forekommer dels mellem ædelgranerne dels i randen af det græsklædte areal bl.a. det lysegrønne skud til højre for metalhegnspælen og ved det hvide papir i baggrunden.

De levende hegn og bevoksningen omkring vandhullet er rede-, opholds- og fourageringssted for flere arter af fugle.

Der blev ikke konstateret spor af rekreative, menneskelige aktiviteter i det sydvestlige område.

Naturtyper

Vandhullet vurderes at være habitattype 3150, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaksarter. Vurderingen støttes af forekomsten af vandplanterne billebo-klaseskærm og vandranunkel.

På brinkerne forekommer fuldtudviklede træer af rød-el og pil med undervækst af rød-el, almindelig hyld, hunde-rose og tjørn. Dette vurderes til at være en lille men muligvis uvæsentlig forekomst af habitattype 91E0, elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Der blev ikke konstateret andre af udpegningsgrundlagets habitattyper jf. Tabel 1 i hovedrapporten (Wind & Clausen 2006) eller nogle af de øvrige habitatnaturtyper i det sydvestlige område.

Arter

Det vurderes, at vandhullet med randbevoksning er yngle- og rasteområde for padder heriblandt de to habitatdirektiv bilag IV padderarter, strandtudse og spidssnudet frø. Disse arter har stor aktionsradius jf. Bilag 2 i hovedrapporten (Wind og Clausen 2006).

På nær rørhøg er de øvrige 14 fuglearter, der fremgår af udpegningsgrundlaget for EF- fuglebeskyttelsesområde 47, enten vandfugle dvs. de er knyttet til de fladvandede havområder omkring Årø eller opholder sig og fouragerer i de kystnære landområder, eller arter, der ikke er registreret på øen jf. hovedrapporten (Wind og Clausen 2006).

Rørhøg er noteret med ét ynglepar på Årø i forbindelse med Dansk Ornitologisk Forenings lokalitetsregistreringsprojekt 1978-80 (Dybbro & Iversen 1983) og som sikker ynglefugl i forbindelse med Atlas-projektet under 'Fuglenes Danmark' 1993-96 (Grell 1998). Arten ses fortsat næsten årligt på øen i yngletiden bl.a. 2 individer i henholdsvis april 2004 og juni 2005 jf. Dansk Ornitologisk Forenings database over observationer af fugle i Danmark på adressen: <http://www.dofbasen.dk/>. Det antages derfor, at den fortsat kan yngle på øen, også selv om der ikke foreligger oplysninger om observationer af arten fra Årø i Danmarks Miljøportal på adressen: <http://www.naturdata.dk/>.

Det var muligt at fastslå rørhøgs potentielle ynglelokaliteter ved besigtigelsen i 2007. De mest oplagte ynglehabitater for arten findes på vestsiden af øen ved Store og Lille Korsø, muligvis også på nordøsthjørnet af øen ved en mindre strandvoldssø. Det formodes, at rørhøg fouragerer overalt på øen, hvor egnet fourageringshabitat dvs. marker, græsarealer, overdrev, strandsumpe og -enge findes. Dens fødevalg er alsidigt og omfatter blishønsekyllinger, mågeunger, stære, mus, mosegrise, rotter og frøer samt i mindre omfang andre småfugle, mindre ællinger og undertiden hareunger.

Det sydvestlige område har aktuelt en habitatsammensætning, der gør det mindre attraktiv som levested for rørhøg. Der er næppe grund til at formode, at dette område er af væsentlig betydning som fourageringsområde for arten.

Der blev ved besigtigelsen ikke observeret andre fuglearter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 47 eller padder hverken i og omkring vandhullet eller i og omkring det sydvestlige område som helhed.

Der er ikke registreret andre krybdyrarter end almindelig firben på Årø (Fog 1993), ligesom der ikke er registreret eller observeret andre arter på habitatdirektivets bilag i det sydvestlige område.

Beskyttet natur

I det sydvestlige område er vandhullet og den omgivende træbevoksning udpeget som beskyttet natur. Den etablerede grøft i øens centrale lavning samt et vandhul vest for grøftens sydlige del nord for det sydvestlige område er udpeget som beskyttet (Danmarks Miljøportal 2007, adresse: <http://www.naturdata.dk/>).

Der forekommer ikke beskyttet natur i den øvrige del af det sydvestlige område.

Invasive arter

Der blev ikke konstateret invasive dyre- eller plantearter i det sydvestlige område eller i dets nære omgivelser. En oversigt over invasive arter findes på adressen <http://www.skovognatur.dk/Emne/Naturbeskyttelse/invasivearter/>.

Forstyrrelser

I følge basisanalysen for det internationale naturbeskyttelsesområde 112 (Anonym 2006) er løse hunde et problem på Årø Kalv. Forstyrrelsestrykket på fuglene er stort, hvilket er et alvorligt problem i yngletiden. Småbådsejlere går i land i yngletiden og forstyrrer ynglefuglene trods adgangsforbud på bl.a. Årø Kalv og omkringliggende småøer. Småbåde og surfere sejler på vandet omkring Årø Kalv også i yngletiden.

Rørhøg er følsom overfor forstyrrelser i dens territorium. Yngleområdet skal være uforstyrret ved og i umiddelbar nærhed af reden i perioden 1. april-1. august (Søgaard et al. 2003). Det afhænger af graden af forstyrrelse, for rørhøg kan bygge rede i umiddelbar nærhed af en trafikeret vej, mens den ikke tåler uventet menneskelig aktivitet og især løsgående hunde i rørskovene i nærheden af reden. Der bør i lighed med andre store rovfugle være en uforstyrret zone i en radius af 200 m omkring redestedet i yngletiden (1. april - 1. august).

6. Projektets konsekvenser

Tillægsprojektforlaget indebærer udlæg af et område til etablering af sommerhusgrunde på Årø, der indgår i det udpegede internationale naturbeskyttelsesområde 112, Lillebælt. I lighed med de foreslåede områder i hovedrapporten (Wind & Clausen 2006) er Habitatdirektivets artikel 12 derfor af særlig relevans ved vurdering af projektets konsekvenser i forhold til direktivets retningslinjer, idet udlæg af grunde og etablering af sommerhuse må anses for en forsættelig forstyrrelse af de omhandlede arter og naturtyper, jf. artikel 12 stk. 1 litra b).

Ved fællesbesigtigelsen den 4. juni 2007 blev der i det sydvestlige område konstateret dels beskyttelseskrævende naturtyper dels mulige levesteder for arter på habitatdirektivets bilag. Hertil kommer, at rørhøg formodentlig fortsat yngler på øen som helhed, at Årø Kalv er udlagt som vildtreservat i 1991, og at strandengsområdet omkring Store og Lille Korsør er et vigtigt fouragerings- og opholdssted for især vandfugle. Hvis tillægsprojektforlaget og projektet som helhed skal gennemføres, forudsætter det, at nedennævnte afværgeforanstaltninger iagttages og sættes iværk.

Afværgeforanstaltninger i forbindelse med udlægget til sommerhusgrunde

Bevoksningen omkring vandhullet på det sydvestlige areal bevirker, at det er skyggepræget det meste af dagen. Dette er ikke optimalt for hverken padder eller habitattype 3150. En lysstilling ved tynding af bevoksningen på øst- og vestsiden af vandhullet vil være til fordel for både padder og habitattype 3150. Det levende hegn mellem vandhullet og den syd for liggende asfaltvej bør bibeholdes til afskærmning af vandhullet. Bevoksningen bør fremover plejes, så vandhullet holdes lysåbent.

De egnskarakteristiske, eksisterende levende hegn bør i videst muligt omfang bevares og integreres i sommerhusområdet.

Der bør etableres et friareal med lavtvoksende vegetation og spredte buske mellem vandhullet, de levende hegn og sommerhusgrundene. Ved plantninger af hække og levende hegn i sommerhusområdet bør der anvendes de forekommende arter i de eksisterende levende hegn, da disse arter er karakteristiske for Årøs hegn.

Der kan opnås en anden naturmæssig forbedring i sommerhusområderne, idet er mulighed for at skabes nye levesteder for udpegningsgrundlagets arter f.eks. vandringsveje samt fouragerings- og rasteområder for strandtudse og spidssnudet frø. Årø er som helhed potentielt fødesøgningsområde for rørhøg, der dog undgår egentlige haver. Ved konvertering af landbrugsarealerne til sommerhusgrunde bør det tilstræbes, at der etableres naturgrunde

i sommerhusområdet med naturnær drift for ikke at forringe rørhøgs fødesøgningsvilkår og paddernes levevilkår. Et sommerhusområde med naturgrunde med naturnær drift rummer flere varierede habitater end et opdyrket område eller et konventionelt drevet sommerhusområde.

Det vurderes samtidig, at så længe de eksisterende levende hegn langs asfaltvejen ved det sydvestlige område bevares, kan anlægsarbejdet med bl.a. piloteringe og opførelse af sommerhuse udføres uden betydelige forstyrrelse af rørhøgs yngleområde, også selv om dette skulle være rørskoven på det marine forland 200 m vest for det sydvestlige område.

Ved udlæg af sommerhusgrunde og evt. afdrift af beplantningen af ædelgran bør der tages særlig hensyn til bestanden af den fredede skov-hullæbe.

For at undgå yderligere spredning af den invasive hybenrose, bør der fastsættes bestemmelser om, at der ikke må findes eller plantes hybenroser (*Rosa rugosa* og *Rosa kamtchatika*) eller andre invasive arter i hele det sydvestlige område, dvs. disse arter også skal bekæmpes, hvis de dukker op. Dette kan gøres ved, at der udstedes et generelt forbud mod indplantning i og omkring sommerhusgrundene af invasive arter medtaget på Skov- og Naturstyrelsens liste.

Vurdering af virkningen af udlæg til sommerhusgrunde på det internationale naturbeskyttelsesområde

Det sydvestlige område ligger mellem øens centrale lavbundsarealer og strandoverdrev- og strandengsområderne ved vestkysten. Her kan de levende hegn i lighed foreslåede afværgeforanstaltninger for det sydlige område, jf. hovedrapporten (Wind & Clausen 2006), fungere som økologiske forbindelseslinjer for dyrearter på vandringer mellem øens centrale dele og kystområderne mod vest og omvendt. De økologiske forbindelseslinjer kan styrkes ved integration af eksisterende levende hegn og beplantninger med forekommende løvfældende arter i form af hække og buskadser omkring sommerhusgrundene i det sydvestlige område.

Et øget antal sommerhusgrunde på Årø kan bevirke forøget menneskelig aktivitet, der kan deles i to faser, etableringsperioden og brugsperioden. For etableringsperiodens vedkommende vurderes det, at så længe anlægsarbejdet foregår på østsiden af asfalteret levende hegn, vil forstyrrelse af rørhøgs yngleområde være af mindre betydning.

Løsgående hunde er udpeget som et problem for dyrelivet på Årø Kalv, jf. basisanalyse for Lillebælt (Anonym 2006). Ved udlæg af nye sommerhusgrunde på Årø kan mængden af løsgående hunde og katte blive forøget og dermed presset på bl.a. fuglelivet, der især er følsomt i yngle- og fældningstiden, i såvel vildtreservatet på Årø Kalv i øst og strandengsområderne omkring Store og Lille Korsø i vest. Øget information herom til såvel fastboende og sommergæster bør overvejes.

Basisanalysen for Lillebælt (Anonym 2006) peger også på, at menneskelige friluftaktiviteter på land og til søs er i stigning. Dette har medført øget færdsel i vildtreservatet og landgang på ubeboede øer og holme også i fuglenes yngletid. Målt information overfor øens fastboende og sommergæster bør overvejes, ligesom det bør undersøges, om de opsatte oplysningstavler virker efter hensigten både overfor danskere og udlændinge.

En sidegevinst er, at de forekommende vandhuller kan plejes, så levevilkår for bl.a. padder forbedres.

Kolofon

Landsplandirektiv for 3 nye sommerhusområder
i kystnærhedszonen i Odder, Vejle og Haderslev Kommuner

Maj 2009

Udarbejdet i samarbejde med

Odder, Vejle og Haderslev kommuner, Miljøcenter Århus og Miljøcenter Odense

Layout

Lars Hebo Olsen, XPress Reklame

Kortgrundlag

Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen

Bilag 1

Projektleder hos DMU: Seniorbiolog Peter Wind

Forfatter hos DMU: Seniorbiolog Peter Wind

Faglig kommentering hos DMU: Seniorforsker Flemming Skov,
Skov- og landskabsingeniør Stefan Pihl

Kontaktpersoner i Haderslev Kommune: Faglig koordinator Hans Linding,
Landskabsarkitekt Keld Roed

Kontaktperson i Skov- og Naturstyrelsen: Fuldmægtig Charlotte Mølgaard

Fotograf hos DMU, optaget d. 4/6-07: Seniorbiolog Peter Wind

Kortreproduktion hos DMU: Biolog Poul Nygaard Andersen

Henvendelse angående landsplandirektivet

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø

Telefon 72 54 47 00

Miljøministeriet, Miljøcenter Odense

Ørbækvej 100

5220 Odense SØ

Tlf: 72 54 45 00

Miljøministeriet, Miljøcenter Århus

Lyseng Allé 1

8270 Højbjerg

Tlf: 72 54 05 00

Miljøministeriet
By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Telefon 72 54 47 00
blst@blst.dk
www.blst.dk